

σαδοι) ἐπὶ ὑψώματος, εἶχε κτισθῇ τὸ θέατρον τοῦ πορτοκαλεῶνος, εἰς ὃ ἡδυνάτο τις πληρόνων ἢ φράγχα ν' ἀκούσῃ τὰς καλλιτέρας ἀοιδούς καὶ τοὺς καλλιτέρους κωμικοὺς τῆς Γαλλίας, Ἰταλίας, καὶ Ἰσπανίας. Ἀπέναντι τοῦ θεάτρου τούτου ἐπὶ ἐτέρου ὑψώματος, μέγα ξύλινον παράπηγμα εἰς ὃ ἐπὶ πληρωμῇ 2 φράγκων ἤκουες τοὺς καλλιτέρους ἡθοποιούς τοῦ Ἀλκαζάρ, Ἐλδωράδο καὶ ἄλλων διασήμεων ὠδικῶν καφφενείων. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ κήπου περὶ τὰ 100 παραπήγματα, εἰς ὃ διάφοροι τσαρλατάνοι, ξενοδόχοι, καφφεπῶλαι, ζυθοπῶλαι, λοταρτζήδες, καὶ διευθυνταὶ θεατρίδιων, προσεπάθουν νὰ σοὺ ἀφαιρέσουν τὸν ὁδολόν σου. Τὸ τρομερώτερον καὶ πλέον ἀξιοθέατον ὄλων αὐτῶν, ἦτο εἰς δαμαστής ἀγρίων θηρίων, ὀνόματι Πεζόν, ὅστις εἰσέρχετο μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ψυχραιμίας εἰς σιδηροῦν κλωδὸν περιέχοντα ἀναμῖξ 40 λέοντας, 6 πάνθηρας, 4 τίγρεις καὶ διάφορα ἄλλα παρόμοια ζῷα. Ἐκτύπα τὸν ἕνα λέοντα, ἔθετε τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ στόμα λεαίνης, ἐπυροδόλει τρίτον καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἦτο φρικτὸν θέαμα νὰ βλέπῃ τις τοὺς ἀληθεῖς τούτους βασιλεῖς τῆς Ἀφρικῆς, ὑποτασσομένους εἰς τὸ βλέμμα ἀνδρός, ὃν διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ὄνυχός των ἡδύναντο νὰ κατασυντρίψωσι. Τὸ ὥραϊον φύλον, ὅπερ παρευρίσκετο εἰς τὴν παράστασιν ταύτην, ἔχειροκροτεῖ μαυιδῶς, μὴ μιμούμενον τὰς κυρίας τῶν Ἀθηνῶν, αἵτινες, καθὼς μανθάνω, λειποθυμοῦν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι μόνον, ὅτι πέντε βασιλεῖς τῆς Ἀφρικῆς ὑπάρχουσιν εἰς Φάληρον. Ἀλλ' ἄρκετά περὶ λεόντων.

Εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ κήπου ὑπῆρχε κομψότατον θέατρον εἰς ὃ αἱ χορεύτριαι τοῦ θεάτρου Ἐδὲν, ἐδῶσαν χθὲς ἐξάκις παράστασιν ἔκτακτον χάριν τῆς ἑορτῆς. Εἰς προσεχῇ ἐπιστολὴν μου θέλω σοὶ περιγράψαι τί ἐστὶ θέατρον Ἐδὲν, ἰδρῶθεν διὰ πρώτην φοράν ἐν Παρισίοις πρὸ ἐνός καὶ ἡμίσεως ἔτους. Διὰ σήμερον ἀρκοῦμαι νὰ σοὶ εἰπῶ ὅτι 600 χορεύτριαι, ἐχόμενοι διάφορους ὥραίους χοροὺς, τῇ συνδρομῇ τῶν μουσικῶν τοῦ 24 καὶ 76 συντάγματος τῆς γραμμῆς, ἃς τὸ φρουραρχεῖον Παρισίων, εὐγενῶς προσφερόν, ἀπέστειλε χάριν τῆς ἑορτῆς.

Κάτωθεν τοῦ θεάτρου τοῦ πορτοκαλεῶνος κομψότατα παραπήγματα, εἰς ὃ αἱ χαριέστεραι ἡθοποιοὶ τῶν διαφόρων θεάτρων, ἐπώλουν σημαίας μικρὰς διχρούς, μετὰ τοῦ αὐτογράφου των, ἀνεμιστήρια, σφυρίκτρα καὶ διάφορα ἄνθη, ποτὰ καὶ γλυκύσματα εἰς ὅχι βεβδῶως συμφερούσας τιμὰς. Λόγου χάριν ἐν ποτήριον καμπανίτου, διδόμενον ὑπὸ τῆς κυρίας Judic ἐτιμᾶτο πέντε φράγκων, μία σφυρίκτρα ὑπὸ τῆς κυρίας Rejane τρία φράγκα καὶ οὕτω καθεξῆς.

Τὸ ἑσπέρας περὶ ὥραν ἑνάτην ὁ κήπος ὅλος ἐφωταγωγῆθη δι' ἡλεκτρικοῦ φωτός, βεγγαλικῶν φώτων καὶ γκάζ. Πυροτεχνήματα ὥραιότατα ἐκαίοντο ἀδιακόπως, καὶ ἡδύνασο βεβδῶως νὰ πάθῃς ἀπὸ πονοκέφαλον ἀκούων ἐξ ἐνός μέρους τὰς ἀγρίας κραυγὰς τῶν πολιτῶν, τοῦ παρευρισκομένου πλήθους ὑπερβαίνοντος τὰς τετρακοσίας χιλιάδας ἀνθρώπων, τῶν τυμπάνων καὶ σαλπῶνων τῶν διαφόρων θεατρίδιων, καὶ ὅφ' ἑτέρου τὴν μουσικὴν τοῦ Ἐδὲν, τὴν τῆς φρουρᾶς παιανίζουσας εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας, τὰς διαφόρους φωνὰς τῶν ἡθοποιῶν, καὶ τέλος τὰς ἀγριωτάτας φωνὰς τοῦ μὴ δυναμένου νὰ πληρῶσθαι πλήθους καὶ ἰσταμένου ἑξῶθεν. Εἰς ἕτερον μέρος 400 μαθηταὶ διαφόρων γυμναστικῶν ἐταιριῶν, ἔκαμνον διάφορους ἀσκήσεις ἔχοντες καὶ δύο μουσικὰς ἐναλλάξ παιανίζουσας. Καὶ τέλος 20 σκοποβολαὶ εἰς διάφορα μέρη τοῦ κήπου, ἐπροξένουν τρομερὸν θόρυβον.

Τὸ μεσονύκτιον αἱ διάφοροι αὗται διασκεδάσεις, εἶχον τε-

λειώσει καὶ ἤρχισε χορὸς μεγαλοπρεπέστατος διαρκέσας μέχρι πρωῒας. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἑορτῆς ταύτης εἶνε ὅτι οἱ ἐπιζησαντες δυστυχεῖς κάτοικοι τῆς Ἰσυχίας ὠφελήθησαν ὑπὲρ τὸ ἥμισυ ἑκατομμύριον, ὅπερ ἡ ἐταιρία τῶν δημοσιογράφων εἰσέπραξεν ἐκ τῆς χθελινῆς ἡμέρας.

Ἦμην ἔτοιμος νὰ κλείσω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ὅτε ἔμαθον τὸν τρομερὸν θάνατον τῆς δυστυχούς δεκαεπταετίδος νεάνιδος Μαρία Δηληγιάννη, ἀποθανούσης ἐν Rogai προχθές. Ἦ δυστηνὴς νεάνις εἶχε μεταβεῖ ἐκεῖσε χάριν λουτρῶν μετὰ τῆς μητρὸς καὶ ἀδελφοῦ τῆς, ὅτε πρὸ τινῶν ἡμερῶν, ἐνῶ ἐκάθητο εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ξενοδοχείου, παραθυρόφυλλον τι πεσὼν ἐκ τοῦ τρίτου πατώματος τῇ κατ'ἐνέργειαν καίριον τραῦμα, ἐπενεγκὸν τὸν μετὰ πέντε ἡμέρας θάνατον. Ὁ Θεὸς νὰ παρηγορήσῃ τὴν ταλαίπωρον μητέρα καὶ τὸν ἀδελφὸν τῆς.

Κωνσταντῖνος Παρισινός

ΚΡΗΤΙΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

(ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΙ ΜΑΣ)

(Συνέχεια τῆς προγ. φύλλον)

Χανία, 14 Αὐγούστου

Ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ διωθύνθημεν εἰς τὸ χωρίον Γεράνι. Τὸ χωρίον τοῦτο κείμενον ἐπὶ τῶν πλευρῶν δύο λόφων, διὰ μέσον τῶν ὁποίων ῥεεὶ χεῖμαρρος, ὅστις κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους εἶνε ἀπεξηραμμένος, παρουσιάζει, ἐξ ἀόπτων ὀρώμενον, θέαν τερπνὴν. Οἱ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ χεῖμαρρου ὑφύμενοι βαθύσκιτοι πλάτανοι, οἱ ἐκατέρωθεν κήποι πορτοκαλεῶν καὶ ἄλλων ὀπωροφόρων δένδρων, αἱ καθ' ἅπαν τὴν χωρίον κατεσπαρμέναι ἀειθαλεῖς ἐλαίαι, παρέχουσι μακρόθεν ὄψιν ρωμαντικὴν εἰς τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ καταφύτου τούτου χώρου κρυπτόμενον χωρίον. Τὸ ἐσωτερικὸν ὅμως αὐτοῦ εἶνε πενιχρὸν σήμερον καὶ ἐνταῦθα δὲ, ὥς καὶ ἀλλαχοῦ τῆς νήσου μας, ἀμέσως διακρίνεις τὰ ἀπαίσια ἔχνη τῶν καταστροφῶν τοῦ πολέμου. Τὸ Γεράνι εἶνε πλούσιον εἰς ἐλαίας καὶ ἀμπέλους καὶ ἄλλας γαίας καλλιεργησίμους· οἱ κάτοικοι αὐτοῦ, ἀνθρωποὶ φιλόπονοι καὶ εἰρηνικοὶ, προσπαθοῦσι διὰ τῆς ἐργασίας των νὰ ἐπουλώσωσι τὰς ἐκ τῶν ἐπαναστάσεων οἰκονομικὰς πληγὰς. Ἦλθον ἐπὶ σκοπῶ εἰς τὸ χωρίον τοῦτο, ὅπως ἐπισκεφθῶ, ἐν πολύτιμον κειμήλιον διασωζόμενον ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ 1821. Ὁ Ἰωάννης Γερανιώτης, ἀντισυνταγματάρχης τῆς φάλαγγος φέρει 9 δεκάδας ἐτῶν ἐπὶ τῆς ράχεώς του καὶ 3 πληγὰς ἐπὶ τοῦ σώματος· φυγὼν ἀπὸ τὴν Κρήτην μετὰ τὴν ἀδικίαν, ἣτις εὗρε τὴν πατρίδα του, κατὰ τὸ 1830, μετέβη εἰς τὸ ἐλευθερωθὲν μέρος τῆς Ἑλλάδος, ἐνεκατέστη εἰς Ναύπλιον καὶ κατατάχθη εἰς τὰ πρῶτα συστηθέντα τότε στρατιωτικὰ σώματα μετὰ τὸν βαθμὸν λοχαγοῦ. Ζῶσα ἱστορία τριῶν γενεῶν, αἰσθάνεται πάντοτε ἐν ἐαυτῷ ἅπαν τὸ πῦρ τῆς νεότητος· μετὰ ζωηρότητος καὶ ἐνθουσιασμοῦ διηγεῖται πάντοτε λεπτομερεῖας ἀναγομένης εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ἀγῶνος καὶ εἰς τὴν προηγηθεῖσαν τούτων περίοδον, ἃς μάτην θὰ ἀναζητήσῃ τις εἰς τὰ βιβλία. Ὅτε πρὸ δύο μηνῶν κατέβη εἰς Κρήτην, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ὑπὸ τὴν ταπεινὴν στέγην, ὅφ' ἦν διήλθε τοὺς τερπνοὺς τῆς νεότητος χρόνους, θὰ εὗρη ἡθικὴν ἀνακούφισιν κατὰ τὰς ἐπιμόχλους τοῦ γήρατος ἡμέρας, ἅπαντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου του, ἄνδρες, γυναῖκες, γέροντες, παιδία ἐξήλθον εἰς προὔπαντησιν τοῦ σεβασμοῦ γέροντος, μετ' ἐκδηλώσεων δὲ ἀνυποκρίτου χαρᾶς καὶ σεβασμοῦ ὑπεδεξάντο αὐτόν· μόνον εἰς ἔλλειπεν, εἰς ἄρπαξ τῆς πενι-

χρᾶς ἐκεῖνης οἰκίας τῆς τοσοῦτον προσφιλοῦς καὶ ἱερᾶς διὰ τὸν γέροντα, τῶν ὀλίγων ἐκεῖνων κτημάτων, ἅτινα τασάκας διὰ τοῦ ἰδρωτός του ὁ τότε νεανίας κατέβρεξεν. Ἐμμανεῖς οἱ χωρικοὶ ὤρμησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἐξέβαλον ταύτης κακῶς ἔχοντα τὸν σφετεριστήν, ἀποῦ δὲ ἀπηγόρευσαν αὐτῷ νὰ πατήσῃ πλέον ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ χωρίου τῶν, ἐνεκαθίδρυσαν ἐν αὐτῇ τὸν πατέρα των καὶ ἔκτοτε μετὰ στοργῆς προσέχοντι μὴ ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος συγγενὴς τολμήσῃ νὰ κακοποιήσῃ αὐτόν. Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀνάγκην προστασίας ὁ γηραιὸς στρατιώτης. Οἱ νόμοι τῆς πατρίδος του δύνανται κάπως σήμερον νὰ προστατεύσωσι τὸ δίκαιόν του, ὁ σιβαρὸς δὲ βραχίων του ἔφαρκε διὰ τὴν ἀτομικὴν του ἀσφάλειαν. «Αἰσθάνομαι μοι ἔλεγε «τὴν καρδίᾳ μου καὶ τὸ χέρι μου ἀντέχοντα πάντοτε μόνον τὰ ποδάριά μου δὲν μὲ βαστοῦν πλέον». Καὶ πράγματι, δύο σφαῖραι, ἃς ἐν ὥρᾳ μάχης ἔλαβε κατὰ τὸν ἀριστερόν μῆρόν καὶ τὴν κνήμην, ἐνοχλοῦσιν αὐτὸν φρικτὰ καὶ αἰωνίως τῷ προξενούσιν ἀλγηδῶνα. Φρίκην τῷ ἐμποιεῖ ἡ ἀνάμνησις τῶν πρὸ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος χρόνων, θαυμάζει δὲ σήμερον πῶς οἱ τότε ἄνθρωποι ἠνείχοντο τὰς ταπεινώσεις καὶ τὰς βαπάνους, ἃς ἡ θηριωδία τῶν τούρκων καθ' ἑκάστην ἐπεινέει δι' αὐτούς. Ἐκαστὸν ἢ πλεονάζον χωρίον διετέλουν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἐνὸς ἀγᾶ, ὅστις ἐλάμβανε τοὺς φόρους, ἐπλήρων δὲ εἰς τὴν κυβέρνησιν του ὠρισμένον ποσόν. Οἱ ἀγάδες οὗτοι διέμενον συνήθως εἰς τὰς πόλεις, εἶχον δὲ εἰς κάθε χωρίον ἓνα ἀντιπρόσωπον ἢ *σούμπασην* λεγόμενον, ὅστις ἐφρόντιζε νὰ εἰσπράττῃ τοὺς φόρους, νὰ ἐπιτηρῇ τοὺς χριστιανούς καὶ νὰ προμηθεύῃ εἰς τὰ κοινάκια τῶν ἀγᾶδων πάντα τὰ χρήσιμα. Ὁ ἀγᾶς κατὰ πρῶτον λόγον καὶ εἰτα ὁ σούμπασης ἦσαν οἱ μόνοι, οἵτινες ἠδύνατο, ὅπως ἤθελον νὰ διαθέτωσι τοὺς ὑπ' αὐτοὺς χριστιανούς, συγχρόνως ὅμως ἐφρόντιζον νὰ τοὺς προστατεύωσι κατὰ τῶν πίστεων ἄλλου τινος ἀγᾶ, καὶ πολλάκις δύο τοιοῦτοι τιμαριῶχοι ἀλληλεφερονέοντο χάριν ἐνὸς χριστιανοῦ, ἀπαράλλακτα ὡς δύο ἄγρια θηρία ἀλληλοτρῶγονται πρὸ τῆς βορᾶς, ἣν ἀμφοτέρω διεκδικοῦσι. Τὸ μικρότερον κακόν, τὸ ὅποιον ὑφίσταντο οἱ ἄνδρες ἦτο ἡ ἀγγρασία, ὁ συνθησέστερος δὲ ἐξευθελισμὸς, εἰς ὃν ἐπεβάλλοντο αἱ γυναικες ἦτο νὰ συναθροίζωνται κατὰ διαταγὴν τοῦ σούμπασης εἰς τὸν οἶκον του καὶ νὰ στήνωσι τὸν χορὸν πρὸς διασκέδασιν αὐτοῦ καὶ τῶν φίλων του. Οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἀντιστῇ καὶ εἰς τὴν παρελθοντικὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ τυχόντος τούρκου. Σέξβλεπεν ἐφιππαν;—«Τολμᾶς, σοὶ ἔλεγεν, ἐνώπιόν μου νὰ ἦσαι ἐφιππος; κατὰβα κάτω». Καὶ ὦφειλες νὰ ὑπακούσῃς. Ἀλλὰ τότε ὁ τούρκος ἐπαγελάσθαι—«Γιατίς μπρὲ, ἐκατέβηκες ἀπὸ τὸ ἄλλογον; γὰρ νὰ μᾶς σκοτώσῃς;» Καὶ πρὶν προφθάσῃ ὁ δυστυχὴς ν' ἀπολογηθῇ ἔκειτο νεκρός. Ἡ θελε θύματα ἀδιακώπως ἡ αἰμοχαρὴς ἀγριότης. Καὶ ὑπῆρχον μὲν σπάνιοι τινες ἀγάδες, οἵτινες ἐφείδοντο τῆς ζωῆς καὶ τῆς τιμῆς τῶν χριστιανῶν, ἐφρόντιζον ὅμως περὶ αὐτῶν, ὡς θὰ ἐφρόντιζον περὶ τῶν κτηνῶν των καὶ ἔτι ὀλιγώτερον διότι ἔπρεπε νὰ ἦν ἐκτάκτου ἀγαθότητος ὁ ἀγᾶς ὅπως, ὅταν ἠγγάρειεν αὐτούς, τοῖς χορηγῇ ἐνίοτε ὀλίγην τροφήν. Ἐξωθεν τῶν Χανίων ὑπάρχει μία θέσις καλουμένη *Πελέκαπειρα*. Ἐν αὐτῇ ἐγείρεται εὐρύχωρος τουρκικὴ οἰκία ἀγροτικὴ. Ἀπειροὶ ὑπάρχουσι τοιαῦτα καθ' ἅπασαν τὴν Κρήτην ἐν μέσῳ ἐκτεταμένον ἰδιοκτησιῶν κείμενα, ὁμοιάζουσαι πρὸς πύργους ἰσχυροὺς καὶ καλούμεναι μετόχια· ἅπασαι κτισθεῖσαι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διὰ τῆς ἀγγαρεύσεως χριστιανῶν. Τὸ ὄνομα *Πελέκαπειρα* περιέχει μίαν θλιβεράν ἱστορίαν. Ἀγᾶς τις, ὅστις δικαίῳ ἀρπαγῆς κατεῖχε τὰς περὶ τὴν θέσιν ἐκείνην γαίας ἡ βουλῆθη νὰ ἐγείρῃ τὸν οἶκον ἐκεῖνον. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ

τον συναγείρας πάντας τοὺς χριστιανούς τῶν περιχώρων ἀνέθηκεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἔργον. Καὶ ἄλλοι μὲν ἐκοπτον τοὺς λίθους ἀπὸ τῶν ὑπερκειμένων βουνῶν, ἄλλοι μετακόμιζον αὐτοὺς, ἄλλοι ἐκτιζόν, ἄλλοι παρσκευάζον τὴν ξυλικὴν ἐπὶ τῶν δασῶν τῶν κρητικῶν ὄρεων καὶ οὕτω καθεξῆς. Κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν παραλαμβάνοντες τὰ ἐργαλεῖα τῶν ἐπορεύοντο εἰς τὰς οἰκίας των, τὸ δὲ πρωτὶ ἦσαν ὑποχρεωμένοι πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου νὰ εὐρεθῇ ἕκαστος εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του. Ἦτο τοῦτο ἔκτακτος χάρις ὀφειλομένη εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ ἀγᾶ. Πρωτὰν τινὰ εἰς ἀτυχῆς γέρον, ἀναχωρῶν τῆς καλύβης του δὲν εἶχεν οὐδὲ ἐν τεμάχιον ἄρτου νὰ πάρῃ μαζῇ του. Πρὸ πολλοῦ ἠγγαρευμένος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐαυτοῦ του καὶ ἐκινδύνευε ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης. Ἐν τούτοις ὦφειλε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐργασίαν, ὅπως ἀπαλλαγῇ χειροτέρων βασάνων. Ἦτο θέρος, ἡ μεσημβρία εἶχε παρέλθει, οἱ δὲ ἐργάται εἶχον καταβροχθίσει τὸν ξηρὸν ἄρτον των μόνον ἐπιδόρπιον ἔχοντες τὸν στεναγμὸν καὶ τὰ δάκρυα. Ὁ δύσμοιρος γέρον δὲν εἶχε νὰ φάγῃ αὐτὸς τίποτε· ἐκτεθειμένος εἰς τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἐξησθενημένος ὑπὸ τῆς πείνης, τοῦ γήρατος καὶ τοῦ καμάτου, μόλις ἠδύνατο νὰ κρατῇ τὸ ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἐπελέκα ἓνα λίθον πρὸ αὐτοῦ κείμενον. Ἐνόησε ἀπεπειράτο νὰ ἀναπαυθῇ, ἀλλ' ὁ ἐπιστάτης ἐγγίσης γενίτσαρης δὲν ἀνεγνώριζεν εἰς αὐτὸν τοιοῦτον δικαίωμα καὶ διακρίνας αὐτόν μίαν φορὰν μὴ ἐργαζόμενον ἐσπευσε νὰ τὸν μαστιγώσῃ· διότι τὸ μαστίγιον ἐθεώρησε τὸ καταλληλότερον πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐξησθενημένων δυνάμεων τοῦ γέροντος, — «Πεινῶ, ἀγᾶ» ἐτόλμησε διὰ φωνῆς ἐσβεσμένης νὰ ψυθιρίσῃ ὁ τάλας, ἐλπίζων νὰ κινήσῃ τὸν ἔλαιον τοῦ τούρκου. Ὡ! τοῦτο ἦτο θράσος ἀνήκουστον, τὸ ὅποιον τὸ θηρίον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνεχθῇ καὶ λαβὼν ρόπαλον παρ' αὐτῷ κείμενον, κατήνεγκε μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως του κτύπημα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ γέροντος, ἐπιφωνήσας: «Πελέκα, κερατᾶ, καὶ πείνα». Ὁ γέρον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθεῖξῃ καὶ ἐγένετο εἰς σωρὸς, οἱ δὲ σύντροφοι τῶν παθημάτων τοῦ ἀπέδωκαν τὸ ὄνομα *Πελέκα-πείνα* εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην.

Ὅσακις δὲν ὑπῆρχεν ἐργασία, οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἐκινδύνευον νὰ ἀναπαυθῶσιν, ὅπως προληφθῇ τὸ κακὸν τοῦτο, ὁ σούμπασης συνήθριζεν αὐτούς καὶ τοὺς διέταττε π. χ. νὰ κρημνίσωσιν ἓνα τοῖχον, νὰ τὸν ἐγείρῳσιν ὀλίγον περαιτέρω, νὰ τὸν κρημνίσωσιν ἐκ νέου καὶ πάλιν νὰ τὸν οἰκοδομήσωσιν εἰς τὸ πρῶτον μέρος, γὰρ νὰ περᾶ ἡ ὥρα τους. Ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ ἀντεῖπῃ, θάνατος ἀφρευκτος τὸν ἀνέμενε. Τρεῖς ἀλλοίμονον δὲ εἰς ἐκεῖνον ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ φωνεύσῃ τούρκον· εἰς ποτε ἐν Σελίῳ ἀπετόλμησε τοῦτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ συγγενεῖς του καὶ οἱ συγχωριταὶ του ἐξολοθρεύθησαν, καὶ τὸ χωρίον ἔγινε ἐκ θεμελίων κατεστράφη. Βαθμηδὸν οἱ Τούρκοι τῆς Κρήτης τοσοῦτον ἀπεθρασύνθησαν, ὥστε ἐγένοντο ἐπιφοβοὶ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Σουλτάνον, ὅστις κατὰ τὸ 1812 ἐπεμπεν εἰς Κρήτην διοικητὴν τὸν Ὀσμὰν πασσᾶν μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς ἀγάδες δι' οἰουδήποτε μέσου. Οὗτος ἐλθὼν εἰς Κρήτην κατῴρωσε τὴ συνδρομὴ τῶν Χριστιανῶν νὰ συλλάβῃ τοὺς ἀγριωτέρους Τούρκους καὶ νὰ τοὺς ἀπαγχονίσῃ, κατέστρεψε δὲ τὰ κτήματά των καὶ ἐντελῶς ἡρμωσεν αὐτὰ, ὅπως τέλειον τοὺς ἐξοντώσῃ. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ὅμως τοῦ πασσᾶ ἐκεῖνου ἤρχισαν πάλιν νὰ ἐγείρῳσι κεφαλὴν καὶ κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ 1821 εἶχον κατάντησει ἐκ νέου ἀφόρητοι. Ὁ κατενεχθεὶς ὅμως τότε διὰ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπ' αὐτοὺς κτύπος ἦτο ὀλέθριος καὶ ἔκτοτε

δὲν ἡδυνήθησαν πλέον, οὐδὲ θὰ δυνήθωσι νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ πρῶτά των, μεθ' ὅλους τοὺς ἀποικισμοὺς Πομάκων καὶ Κιρκασίων, οὓς σκοπεύουσι νὰ διοργανώσωσι.

Κύδων.

ΤΟ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Βροχὴ ἀχύρων. Εἰς μίαν πόλιν τῆς Ἑλβετίας τὸν φετεινὸν Αὐγουστον μίαν ἡμέραν εἰς τὰς τρεῖς μετὰ μεσημβρίαν ἔτρεξε κατὶ πολὺ περίεργον. Ὁ οὐρανὸς ἦτο νεφελώδης, διασπώμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὑπὸ ἀκτίνων ἡλίου· ἡ ἐλαχίστη πνοὴ ἀνέμου δὲν ἐφυσούσε. Ἐξαφνα ἤρχισε νὰ πίπτῃ βροχὴ οὔτε ἀπὸ νερό, οὔτε ἀπὸ σαμάρια, ἀλλ' ἀπὸ ἀχυρὰ ἔρριπτεν ἐν συμπεπικνωμένῳ ὄγκῳ δέματα ἀχύρων ἐπὶ τῶν στεγῶν, ἐπὶ τῶν δένδρων, τῶν ὁδῶν, καὶ τῶν κήπων. Ἐκαστὸν δεμάτι εἶχε τὸ μέγεθος τῆς φώλεας πτηνοῦ, καὶ κατέπιπτεν ἥσυχα ἥσυχα, ἀπαράλλακτα ὡς ἡ χιών. Ὑπεράνω, ἐπὶ τοῦ αἰθέρος, παρετρεῖτο ἀτελεύτητος ἀριθμὸς ἀπὸ τολύπας ἀχύρων, αἵτινες ἀνῆρχοντο πάντοτε ὑψηλότερον ὁμοίαι πρὸς πετιῶντα πτηνά. Ὅσα εὐρίσκοντο εἰς τὸ κέντρον ἐχάνοντο ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐντὸς τῶν νεφῶν, ἐξακολουθοῦντα τὸν δρόμον των πρὸς βορρᾶν· ὅσα δὲ ἐφέροντο ἐπὶ τῆς περιφερείας, ἐκεῖνα μόνον κατήρχοντο εἰς τὴν γῆν. Δύνασθε νὰ φαντασθῆτε τὴν ἐκπληξίν των κατοίκων, οἵτινες ἔτρεχον πανταχόθεν μὴ γνωρίζοντες πῶς νὰ ἐξηγήσωσι τὸ φαινόμενον ἐν ἐντελεῖ τοῦ ἀέρος ἡμερῶν. — Ἡ πιθανωτέρα ἐξηγήσις περὶ τῆς παραδόξου βροχῆς εἶνε ὅτι τὴν ἐπροξένυσεν ἀνεμοστρόβιλος, ὅστις προερχόμενος βορειοδυτικῶς, κατέπεσεν ἐπὶ πεδίου γεμάτου ἀπὸ χόρτα, τὸ ἤρπασε, καὶ ἐπῆγε ἐς τὴ δουλειὰ του, χωρὶς νὰ ξαναπατήσῃ τὸ ἔδαφος.

Ἀμερικανικαὶ πτέρυγες. Ὁ θάνατος τοῦ πλοιάρχου Βέμπ ἐντὸς τοῦ καταρράκτου τοῦ Νιαγάρα ἀντὶ νὰ ἀποθαρρύνῃ ἐξωγοήσῃ τὴν ἀμερικανικὴν φιλοτιμίαν. Ἐκτὸς ἄλλων προτάσεων περὶ διαβάσεως τοῦ ρεύματος αὐτοῦ, ἕνας Ἀμερικανὸς ἐφευρέτης καταγίνεται εἰς κατασκευὴν μηχανῆς πτήτικῆς διὰ τῆς ὁποίας, λέγει, δὲν θὰ περάσῃ, ἀλλὰ θὰ πετάξῃ ὑπεράνω τοῦ φοβεροῦ καταρράκτου Ἡ μηχανὴ του εἶνε σάκκος μεταξίνος εἰς σχῆμα μπαλονιοῦ. Κατέστρωσεν ἐκ των προτέρων τοὺς ὑπολογισμοὺς του. Θὰ πλεύσῃ μέχρι τινὸς ἐντὸς λέμβου, ὕστερον θὰ πηδήσῃ με αὐτὴν μέσα εἰς τὸ νερόν, καὶ θὰ διευθυνθῇ κολυμβῶν πρὸς τὸν καταρράκτην. Μόλις φθάσῃ εἰς τὴν ἀκρὰν τῶν βράχων ἐκ τοῦ ὕψους των ὁποίων κρημνίζονται τὰ ὕδατα, τὸ σῶμά του—δὲν ἡξεύρω πῶς τὸ λογαριάζει,—ἐπειδὴ θὰ εἶνε πολὺ ἐλαφρότερον, θὰ τιναχθῇ εἰς τὸν ἀέρα, καὶ θὰ ξαναπέσῃ ἥσυχα ἥσυχα 5 ἢ 6 μέτρα μακρὰν τοῦ ρεύματος· κτλ. κτλ., μέχρις ὅτου κητορθώσῃ κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς του, ἐκεῖνο ποῦ θέλει.

Ρακοςυλλέκτης.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἐξηφανίσθησαν σήμερον ὑπὸ τοῦ ὑπαστυνόμου τοῦ ΣΤ' τμήματος καὶ τοῦ ἱατροῦ κ. Κ. Νικοκλέους 51) ὁκάδας σταφυλῶν ἁρώων ἀνηκουσῶν εἰς διαφόρους ὀπωροπώλας τοῦ τμήματος τούτου.

— Ἐπίσης ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ε' τμήματος καὶ τοῦ ἱα-

τροῦ κ. Μητσοπούλου 1 1)2 ὁκά κρέατος βεβλαμμένου τοῦ Ἑμ. Τζοβᾶ, καὶ ὀπώραι τινὲς βεβλαμμέναι καὶ ἄωροι διαφόρων ὀπωροπωλῶν.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Πρακτορεῖον Χαδᾶ

Παρίσις, 31 Αὐγούστου. Τηλεγραφήματα ἐξ Ἀμστελδάμου λέγουσιν ὅτι φοβερός σεισμὸς ἐγένετο ἐν Ταύρῃ, ἐπενεγκὼν μεγίστας καταστροφάς. Εἰς 30,000 ὑπολογίζονται τὰ θύματα.

Βιέννη, 31 Αὐγούστου. Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἐπισκέψατο τὸν κόμητα τῶν Παρισίων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΛΕΙΛΑΦΑΤΟΥ

τοῦ Δημ. Νοσοκομείου «ἡ Ἑλπίς».

δηλοποιεῖ ὅτι

Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὰ οἰκόπεδα ἀγίου Ἀνδρέου, τὰ κείμενα πλησίον τῶν παλαιῶν λουτρῶν, ἀνήκοντα δὲ τῷ Δημ. Νοσοκομείῳ κατὰ τοὺς ὁρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 106 διακηρύξεως, εὐρισκομένης ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Νοσοκομείου· παρακαλοῦνται ὅθεν οἱ ἐργολάβοι, ὅπως πλειοδοτήσωσι τὴν Κυριακὴν 21 τρέχ. μηνὸς ἐν τῷ συνήθει των δημοπρασιῶν τόπῳ, κηρυττομένης τῆς δημοπρασίας ἀπὸ τῆς 10 π. μ. μέχρι τῆς 12 τῆς μεσημβρίας. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ἐστὶν ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν των ἀρμοδίων ἀρχῶν.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Νοσοκομείου).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 π. μ. Διὰ Καλαμάκων καὶ ἐκ Νέας Κορίνθου δι' Ἰτέαν, Γαλαξείδιον, Αἴγιον, Ναύστατον καὶ Πάτρας.
ΚΥΡΙΑΚΗ 8 μ. μ. Διὰ Λαυρίου, Ἀλιβερίου, Χαλκίδας, Λίμνην, Ἀταλάντην, (Αἰδητὸν κατὰ τὸ θέρος), Στυλίδας, Ὁρεοῦς Μιζέλλων, Ἀλμυρὸν καὶ Βόλων.
ΚΥΡΙΑΚΗ 8 μ. μ. Διὰ Σύρον, Πάρον, Νάξον, Ἴον, Ἀμοργὸν καὶ Θήραν.
ΤΡΙΤΗ 6 1)2 π. μ. Αἴγιον, Πόρον, Ὑδραν, Σπέτσας, Χέλιον, Ἄστρον, Ναύπλιον.
ΤΡΙΤΗ 7 μ. μ. Διὰ Σύρον, Ἰστέριον, Τήνον, Κόρθιον καὶ πόλιν Ἀνδρου, καὶ κατὰ δεκατετραήμερον διὰ Γαύριον Ἀνδρου, Κάροιστον, Κύμην καὶ Σέλλον.
ΤΕΤΑΡΤΗ 7 π. μ. Διὰ Καλαμάκων καὶ ἐκ Νέας Κορίνθου, ἐν μὲν ἀπὸ πλοίου κατ' ἐβδὴν διὰ Πάτρας, Κέρκυραν, Βρεντίνιον ἔτερον δὲ δι' Ἰτέαν, Γαλαξείδιον, Βιτονίσσαν, Αἴγιον, Ναύστατον, Μεσολόγγιον, Κυλλήνην, Ζάκυνθον, Κατὰκωλον.
ΤΕΤΑΡΤΗ 8 μ. μ. Διὰ Χαλκίδας, Βόλων, Σαΐαθον καὶ Σκόπελον.
ΠΕΜΠΤΗ 7 π. μ. Ὑδραν, Σπέτσας, Ναύπλιον. 7 μ. μ. Σύρον, Σέριον, Σίφον, Μήλον.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 π. μ. Διὰ Καλαμάκων καὶ ἐκ Νέας Κορίνθου κατ' ἐβδὴν διὰ Πάτρας, Ζάκυνθον, Κεφαλληνίαν, Παξοὺς, Κέρκυραν ἐκ Πατρῶν ἔτερον ἀπὸ πλοίου τὴν πρωτὴν ἐκαστοῦ Σαββάτου διὰ Μεσολόγγιον, Ἀστακὸν, Μύτικα, Ταβέσδα, Αλέξανδρον, Ἰθάκην, Πρέβεζαν, Σαλαμίαν, Βουτσαν, Μενίδιον καὶ Καρθασαράν.
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 7 π. μ. Δι' Αἴγιον, Πόρον, Ὑδραν, Σπέτσας, Χέλιον, Ναύπλιον, Λεωνίδιον, Κυπαρίσι, Μονεμβασίαν, Κόρθιον, Αἰμῆν, Καλάμας.
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 7 1)2 π. μ. Διὰ Κέαν, Κύθον, Σύρον, Τήνον, Μύκονον καὶ Κρήτην.